[6૦]

SARDAR PATEL UNIVERSITY

total No. of page 02

M.A. SEMESTER-2 Examination -2017

PAPER CODE: PA02CGUJ05 (અર્વાચીન ગુજરાતી કવિતા) old

DATE: 03/04/2017, Monday TIME: 10:00A.M. to 1:00 P.M. P.M MARKS: 70

પ્રશ્ન-1 નીચેના વસ્તુલક્ષી પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો, દરેકનો એક ગુણ છે. ૧૦

૧. નીચેનામાંથી કયું કાવ્યસ્વરૂપ ભારતીય છે ?

અ. નવલિકા બ. નિબંધ ક. ગીત ડ. ગઝલ

૨. નીચેનાં વિધાનો તપાસો

વિધાન-અ : લય વિના કવિતા સર્જી શકતી નથી?

વિધાન-બ : કવિતામાં પ્રાસ ન હોય તો કવિતા કહેવાય નહીં.

અ. બંને વિધાન સાચાં બ. બંને વિધાન ખોટાં

ક. વિધાન અ સાચું, વિધાન બ ખોટું ડ. વિધાન બ સાચું, વિધાન અ ખોટું

૩. મેલો દલપત ડા'પણ મેલો! છેક .... પંક્તિ પૂર્ણ કરો.

૪. નીચેનાં વિધાનો તપાસો

વિધાન-અ : 'સામે કાંઠે તેડા' એ દલપત પઢિયારનો પ્રથમ કાવ્યસંગ્રહ છે.

વિધાન-બ : 'સામે કાંઠે તેડા'માં ગીત, ગઝલ અને સોનેટ રજૂ થયા છે.

અ. બંને વિધાન સાચાં બ. બંને વિધાન ખોટાં

ક. વિધાન અ સાચું, વિધાન બ ખોટું ડ. વિધાન બ સાચું, વિધાન અ ખોટું

૫. દલપત પઢિયારના ગીતોમાં મુખ્યત્વે કયો ભાવ પ્રગટ થાય છે?

અ. વાત્સલ્ય બ. પ્રણય ક. અધ્યાત્મ ડ. શોક

૬. 'રાનેરી'નો અર્થ .... થાય છે?

અ. રણનું બ. જંગલનું ક. વાયુનું ડ. ત્રણમાંથી એક પણ નહીં

૭. રાનેરી સંગ્રહના 'પૂજ્ય નાનાને ' કાવ્યનું સ્વરૂપ જણાવો.

અ. ગીત બ. ગઝલ ક. અછાંદસ ડ. સોનેટ

૮. નીચેની કાવ્ય પંક્તિ પૂર્ણ કરો.

ઉંબરે ઊભી સાંભળું રે .... સૂતી સાંભળું રે બોલ વાલમના.

૯. દલપત પઢિયાર .... યુગના સર્જક છે?

અ. ગાંધી બ.અનુગાંધી ક. આધુનિક ડ. અનુઆધુનિક

૧૦. 'ઉંબરે ઊભી સાંભળું રે..' રચના .... છે.

અ. સૉનેટ બ. ગીત ક. લોકગીત ડ. ગઝલ

(પાછળ...)

પ્રશ્ન-2 ઊર્મિકાવયનાં લક્ષણો જણાવી અર્વાચીન ગુજરાતી ગીત કવિતાની વિકાસ રેખા આલેખો ૧૫

અથવા

બંને ટૂંક નોંધ લખો ૧. સૉનેટ : વિકસરેખા ૨. ગુજરાતી ગઝલનાં સ્થિત્યંતરો

પ્રશ્ન-૩ 'રાનેરી' કાવ્ય સંગ્રહને ધ્યાનમાં રાખી મણિલાલ દેસાઇની કવિ તરીકેની વિશેષતા તારવો. ૧૫

અથવા

બંને ટૂંક નોંધ લખો ૧. 'રાનેરી'નાં અછાંદસ કાવ્યો ૨. 'રાનેરી'નાં પ્રકૃતિ કાવ્યો

પ્રશ્ન-૪ 'સામે કાંઠે તેડા' કાવ્યસંગ્રહને આધારે કવિ તરીકે દલપત પઢિયારની સિદ્ધિ-મર્યાદા તપાસો ૧૫

અથવા

બંને ટૂંક નોંધ લખો ૧. 'સામે કાંઠે તેડા' કાવ્યસંગ્રહની ભાષા ૨. 'સામે કાંઠે તેડા' કાવ્યસંગ્રહનાં ગીતો

પ્રશ્ન-૫ કોઈ પણ બે વિષે ટૂંક નોંધ લખો ૧૫

૧. 'સામે કાંઠે તેડા'માં અધ્યાત્મભાવ

૨. 'સામે કાંઠે તેડા'માં વતનપ્રેમ

૩. 'રાનેરી'માં વ્યક્ત થતી આધુનિકતા

૪. 'રાનેરી'ની ભાષાશૈલી

—x—

SEAT No.________ SARDAR PATEL UNIVERSITY total No. of page 02

[28] M.A. SEMESTER-2 Examination -2017

PAPER CODE: PA02CGUJ06 (અનુઆધુનિક ગુજરાતી સાહિત્ય) old

DATE: 06/04/2017, Thursday TIME: 10:00A.M. to 1:00 P.M. P.M MARKS: 70

પ્રશ્ન-1 વસ્તુલક્ષી પ્રશ્નોના જવાબ આપો.દરેક પ્રશ્નનો એક ગુણ ગુણ-10

01) 'Post modernism' સંજ્ઞા સૌ પ્રથમ વખત ક્યા ફિલસૂફે પ્રયોજી ?

અ.ટોયમ્બી બ.દેરીદા ક.લ્યોતાર ડ.ફ્રસ્ટર

02) અનુઆધુનિકતાનું વલણ સૌ પ્રથમ વખત .... ક્ષેત્રે દેખાયું ?

અ.સંગીત બ.ફિલ્મ ક.સાહિત્ય ડ.સ્થાપત્ય

03) નીચેનામાંથી કયું લક્ષણ અનુઆધુકિતાનું નથી ?

અ.નારીચેતના બ.દલિતચેતના ક.વ્યકિતચેતના ડ.ગ્રામચેતના

04) ગુજરાતી સાહિત્યમાં અનુઆધુનિકતાનું વલણ ક્યા દાયકામાં પ્રગટયું ?

અ.સાતમા બ.આઠમા ક.નવમા ડ.દસમા

05) 'દૂંટી'વાર્તાના લેખક કોણ છે ?

અ.મોહન પરમાર બ.માય ડિયર જયુ ક.નિલમ દોશી ડ.અજિત ઠાકોર

06) 'થળી' વાર્તાનાં નાયક-નાયિકાનાં નામ જણાવો.

07) 'લેડી વિથ અ ડોટ'વાર્તામાં નારીની વાત .... સંવેદન દ્વારા કરવામાં આવી છે ?

અ. દલિત બ.ડાયસ્પોરા ક.વતન ડ.નગર

08) 'વખાર' કાવ્યસંગ્રહનો પ્રવેશક ક્યા સ્વરૂપમાં લખાયો છે ?

અ. શ્રવ્ય બ. નિબંધ ક. નાટક ડ.આત્મકથા

09) 'વખાર' કાવ્યસંગ્રહને કવિએ કેટલા ખંડોમાં વહેંચ્યો છે ?

અ. છ બ. સાત ક. આઠ ડ.નવ

10) 'વખાર' કાવ્યસંગ્રહની પ્રથમ આવૃતિ ક્યા વર્ષમાં પ્રગટ થઇ હતી ?

અ. ઇ.સ. ૨૦૦૬ બ. ઇ.સ. ૨૦૦૭ ક. ઇ.સ. ૨૦૦૮ ડ. ઇ.સ. ૨૦૦૯

પ્રશ્ન-2 'અનુઆધુનિકતા'ની સંજ્ઞા સમજાવી અનુઆધુનિકતાનાં ગુણ-લક્ષણો વિશે જણાવો ગુણ-15

અથવા

અનુઆધુનિકતા એટલે શું ? તે સ્પષ્ટ કરી ગુજરાતી સાહિત્યમાં કવિતા અને વાર્તાક્ષેત્રે અનુઆધુનિકતાની ઉદાહરણ સહિત ચર્ચા કરો.

 (પાછળ...)

પ્રશ્ન-3 અનુઆધુનિક કવિતાને અનુલક્ષીને 'વખાર' કાવ્યસંગ્રહનું મૂલ્યાંકન કરો ગુણ-15

અથવા

ટૂંક નોંધ લખો (બન્ને) 1. 'સિંહનાહિની સ્તોત્ર' કાવ્યજુથનો આસ્વાદ કરાવો

2. 'વખાર' શીર્ષક સમજાવો

પ્રશ્ન-4 'અનુઆધુનિક વાર્તા' સંપાદનના આધારે એમાં મૂકાયેલ નારીસંવેદનની વાર્તાઓનું અનુઆધુનિક વાર્તા તરીકે મૂલ્યાંકન કરો ગુણ-15

અથવા

ટૂંક નોંધ લખો (બન્ને) 1. 'જીવ' વાર્તાનું શીર્ષક

2. 'દુબઇ' અને 'ડમરી' વાર્તામાં આવતું ગ્રામસંવેદન

પ્રશ્ન-5 અ. ટૂંક નોંધ લખો (કોઇ પણ એક) ગુણ-15

1. 'વખાર' કાવ્યજૂથનો પરિચય

2. 'વખાર'ની કવિતાઓમાં કવિ સિતાંશુનું ભાષાકર્મ

બ. ટૂંક નોંધ લખો (કોઇ પણ એક)

1. 'મૂંઝારો' વાતાનું શીર્ષક

2. 'અનુઆધુનિક વાર્તા' સંપાદનની વાર્તાઓમાં વ્યક્ત થતી દલિતચેતના

—x—

SEAT No..........

[61]

SARDAR PATEL UNIVERSITY

total No. of page 02

M.A. SEMESTER-2 Examination -2017

PAPER CODE: PA02CGUJ08 (અર્વાચીન ગુજરાતી કવિતા) new

DATE: 03/04/2017, Monday TIME: 10:00A.M. to 1:00 P.M. P.M MARKS: 70

પ્રશ્ન-1 નીચેના વસ્તુલક્ષી પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો, દરેકનો એક ગુણ છે. ૧૦

01) નીચેનાં વિધાનો તપાસો

વિધાન-અ : ઇન્દ્રિયોનું મનોગ્રાહ્ય રૂપ એટલે કલ્પન.

વિધાન-બ : જે કલ્પન પૌરાણિક સૃષ્ટિમાંથી લેવામાં આવ્યું હોય તેને પુરાકલ્પન કહેવાય છે.

અ. બંને વિધાન સાચાં બ. બંને વિધાન ખોટાં

ક. વિધાન અ સાચું અને બ ખોટું ડ. વિધાન બ સાચું અને અ ખોટું

02) ગદ્ય અને પદ્ય વચ્ચે મુખ્ય ભેદક તત્વ........ છે?

અ. પ્રાસ બ. છંદ ક. અલંકાર ડ. લય

03) નીચેનાં વિધાનો તપાસો

વિધાન-અ : 'સ્વપ્ન પ્રયાણ' એ કાવ્યસંગ્રહ છે, જેનું સર્જન હરિશ્ચંદ્ર ભટ્ટ અને કવિ ઉમાશંકર જોશી દ્વારા થયું છે.

વિધાન-બ : 'સ્વપ્ન પ્રયાણ' એ હરિશ્ચંદ્ર ભટ્ટનો આધુનિક કાવ્યસંગ્રહ છે.

અ. બંને વિધાન સાચાં બ. બંને વિધાન ખોટાં

ક. વિધાન અ સાચું અને બ ખોટું ડ. વિધાન બ સાચું અને અ ખોટું

04) નીચેની કાવ્ય પંક્તિ પૂર્ણ કરો.

મારા ઉરે કોઈ .... કોરતી હતી

05) નીચેનામાંથી કયું કાવ્ય ઈશુ ખ્રિસ્ત સાથે સંદર્ભ ધરાવે છે?

અ. પેગાસસ બ. ગોલગાથા તરફ ક. ઇકેરસ ડ. એકો અને નાર્સિસસ

06) નીચેનામાંથી કયું સ્વરૂપ પરદેશી નથી.?

અ. સોનેટ બ. ગઝલ ક. હાઇકુ ડ. ખંડકાવ્ય

07) 'સપ્તપદી'માંની 'શોધ' કૃતિનો રચના સમય જણાવો.

અ. ૧૯૫૬ બ. ૧૯૭૧ ક. ૧૯૫૯ ડ. ૧૯૭૮

૦૮) ગઝલના છંદો .... ઉપર આધારિત છે?

અ. અક્ષર બ. માત્રા ક. લય ડ. વજન

૦૯) નીચેનાં વિધાનો તપાસો

વિધાન-અ : 'છિન્નભિન્ન છું' કાવ્યનું કેન્દ્રસ્થ સંવેદન કાવ્ય શોધનું છે.

વિધાન-બ : 'સ્વપ્નને સળગવું હોય તો' રચનામાં સમૂહ કેન્દ્રી સંવેદન પ્રગટ્યું છે.

અ. બંને વિધાન સાચાં બ. બંને વિધાન ખોટાં

ક. વિધાન અ સાચું અને બ ખોટું ડ. વિધાન બ સાચું અને અ ખોટું

(પાછળ....)

૧૦) યોગ્ય જોડકાં જોડો

અ.	બ.
૧. પંખીલોક	અ. અચલ ઝાડવાંના એ અચલ ઇશારા
૨. પીછો	બ. આંખની પ્યાલી મહીં ઊછળેલ અગ્નિકૂપ
૩. છિન્નભિન્ન છું	ક. એક એક માનવ તારી આશાનો અંકુર
૪. નવપરણિત પેલાં	ડ. આંખો એકમેકની આંજયે જતાં આંખોથી

અ. ૧-ક, ૨-ડ, ૩-બ, ૪-અ બ. ૧-ડ, ૨-ક, ૩-અ, ૪-બ

ક. ૧-અ, ૨-ક, ૩-બ, ૪-ડ ડ. ૧-બ, ૨-અ, ૩-ક, ૪-ડ

પ્રશ્ન-૨ કવિતાની વિભાવના સ્પષ્ટ કરી કવિતાનાં ઘટક તત્વોની ટૂંકમાં સમીક્ષા કરો. ૧૫

અથવા

બંને ટૂંક નોંધ લખો ૧. ઊર્મિકાવ્યનાં લક્ષણો

૨. ગદ્ય-પદ્ય વચ્ચેનો ભેદ

પ્રશ્ન-૩ નીચેનામાંથી કોઈ પણ એકની સ્વરૂપગત વિશેષતાઓનો પરિચય કરાવો. ૧૫

અ) ગઝલ બ) ગીત ક) અછાંદસ ડ) સૉનેટ

પ્રશ્ન-૪ 'સ્વપ્ન પ્રયાણ' કાવ્યસંગ્રહને આધારે કવિ તરીકે હરિશ્ચંદ્ર ભટ્ટની સિદ્ધિ-મર્યાદાનો પરિચય કરાવો ૧૫

અથવા

બંને ટૂંક નોંધ લખો ૧. 'સ્વપ્ન પ્રયાણ' સંગ્રહની કાવ્યભાષા

૨. 'સ્વપ્ન પ્રયાણ' કાવ્ય સંગ્રહનાં ગીતો

પ્રશ્ન-૫ ઉમાશંકર જોશીકૃત 'સપ્તપદી' કાવ્યસંગ્રહનું આધુનિક કાવ્યો તરીકે મૂલ્યાંકન કરો ૧૫

અથવા

બંને ટૂંક નોંધ લખો ૧. 'શોધ' કાવ્યમાં કાવ્યશોધ

૨. 'પંખીલોકનાં' પ્રતીક-કલ્પનો

—x—

SEAT No.________

No. of Printed Pages : 2

[22]

SARDAR PATEL UNIVERSITY

M.A. SEMESTER -2 EXAMINATION 2017

Saturday, 8th April 10=00 AM to 1=00 PM Max. Marks : 70

PA02CGUJ07 પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય મીમાંસા (Old)

પ્રશ્ન : ૧ : નીચેના બહુવિકલ્પી પ્રશ્નોના જવાબ તમારી ઉત્તરવહીમાં લખો. દરેક બહુવિકલ્પી પ્રશ્ન એક ગુણાંક ધરાવે છે. ૧૦

(૧) અ અને બ જોડો.

અ	બ
૧ કોલરિજ	ક. કૃતિની સઘન વાચના
૨ ક્લીન્થ બ્રુક્સ	ખ. ત્રિવિધ એકતા
૩ એરિસ્ટોટલ	ગ. પ્રેરણા
૪ પ્લેટો	ઘ. કલ્પના

(૨) અ અને બ જોડો.

૧ વર્ડઝવર્થ	ક. ઇંગ્લેંડ
૨ ક્રોચે	ખ.ઇટાલી
૩ પ્લેટો	ગ. ગ્રીસ
૪ એલિયેટ	ઘ. અમેરિકા

(૩)અ અને બ જોડો

૧ લીટરેરિયા બાયોગ્રાફિયા	ક કોલરિજ
૨ લીરીકલ બેલેડસ	ખ લોન્જાઈનસ
૩ સેક્રડ વુડ્સ	ગ એલિયેટ
૪ પેરિ ઇપ્સુસ	ઘ વર્ડઝવર્થ

(૪) નીચેના વિધાન ખરાં છે કે ખોટાં એ જણાવો.

વિધાન : અ : ક્રોચે અંતઃસ્ફૂરણાને જ અભિવ્યક્તિ માને છે.

વિધાન : બ : વર્ડઝવર્થ કાવ્ય રચના માટે બોલચાલની ભાષાનો આગ્રહ સેવે છે.

ક. બન્ને વિધાન ખરાં છે. ખ. બન્ને વિધાન ખોટાં છે. ગ. વિધાન અ ખરું, બ ખોટું, ઘ. વિધાન બ ખરું, અ ખોટું.

(૫) નીચેના વિધાનો ખરાં છે કે ખોટાં તે જણાવો.

વિધાન : અ : પ્લેટો કાવ્ય સર્જન માટે પ્રેરણાને જવાબદાર ગણાવે છે.

વિધાન : બ : પ્રેરણાની દેવી મ્યુઝ કવિમાં પ્રવેશે ત્યારે કાવ્ય સર્જન શક્ય બને છે એમ પ્લેટો માને છે.

ક. બન્ને વિધાન ખરાં છે. ખ. બન્ને વિધાન ખોટાં છે. ગ. વિધાન અ ખરું, બ ખોટું, ઘ. વિધાન બ ખરું, અ ખોટું.

(૬) નીચેના વિધાન ખરાં છે કે ખોટાં તે જણાવો.

વિધાન : અ : કાવ્ય સર્જન માટે દ્વૈતિયીક કલ્પના જવાબદાર છે એમ કોલરિજ પ્રતિપાદિત કરે છે.

વિધાન : બ : કોલરિજની વિચારણા રંગદર્શિતા વાદ તરીકે જાણીતી છે.

ક. બન્ને વિધાન ખરાં છે. ખ. બન્ને વિધાન ખોટાં છે. ગ. વિધાન અ ખરું, બ ખોટું, ઘ. વિધાન બ ખરું, અ ખોટું.

(૭) અસંગત વિગતજૂથ અલગ તારવો.

ક. કલાની બિનંગતતા : ટી. એસ. એલિયેટ : ખ. કવિતાનો અનુવાદ શક્ય નથી : ક્રોચે

ગ. કવિતા જીવનની સમીક્ષા છેઃ મેથ્યુ આર્નલ્ડ, ઘ. ઉદાત્તતાના ચાર સ્રોત : લોન્જાયનસ

(૮) અસંગત વિગતજૂથ અલગ તારવો.

ક. ઇ. સ. પહેલી સદી : લોન્જાયનસ; ખ. ઇ.સ. ઓગણીસમી સદી : વર્ડઝવર્થ; ગ. ઇ.સ. એકવીસમી સદી : એલિયેટ; ઘ. ઇ.સ.પૂ. ત્રીજી ચોથી સદી એરિસ્ટોટલ.

(૯) લોન્જાયનસે ઉદાત્તતાના કેટલા અવરોધક પરિબળો ગણાવ્યા છે?

ક. ૭; ખ. ૩; ગ. ૨; ઘ.૫

(૧૦) એલિયેટે કવિતાના કેટલા સૂરની ચર્ચા કરી છે?

ક. ૭; ખ. ૩; ગ. ૨; ઘ.૫

પ્રશ્ન : ૨ : ટ્રેજેડી એટલે શું તે સ્પષ્ટ કરી એરિસ્ટોટલે આ સંદર્ભે કરેલી વિચારણાની ચર્ચા કરો. ૧૫

અથવા

પ્રશ્ન : ૨ : બન્ને વિષય પર ટૂંકનોંધ લખો.

ક. ટ્રેજેડીના કોઇ પણ બે ઘટક તત્ત્વો.

ખ. લોન્જાયનસની સાહિત્ય વિચારણા.

પ્રશ્ન : ૩ : વર્ડઝવર્થની સાહિત્ય વિચારણાનો વિગતે પરિચય કરાવો. ૧૫

અથવા

પ્રશ્ન : ૩ : કોલરિજની સાહિત્ય વિચારણાની ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન : ૪ : મેથ્યુ આર્નલ્ડની સાહિત્ય વિચારણાની સમીક્ષા કરો. ૧૫

અથવા

પ્રશ્ન : ૪ : બન્ને વિષય પર ટૂંકનોંધ લખો :

(૧)મેથ્યુ આર્નલ્ડના કાવ્ય વિષયક વિચારો. (૨) મેથ્યુ આર્નલ્ડના સાહિત્ય વિવેચન અંગેના ગંતવ્યો.

પ્રશ્ન : ૫ : ટી. એસ. એલિયેટના પરંપરા અને વૈયક્તિક પ્રતિભા નિબંધની વિગતે ચર્ચા કરો. ૧૫

અથવા

પ્રશ્ન : ૫ : બન્ને વિષયો પર ટૂંકનોંધ લખો :

(૧)કવિતાના ત્રણ સૂર; (૨) વસ્તુલક્ષી સહસંબંધક.

—— * ——

SEAT No.________ SARDAR PATEL UNIVERSITY Total No. of page 02

[29]

M.A. SEMESTER-2 Examination -2017

PAPER CODE: PA02CGUJ09 (અનુઆધુનિક ગુજરાતી સાહિત્ય) New

DATE: 06/04/2017, Thursday TIME: 10:00A.M. to 1:00 P.M. P.M MARKS: 70

પ્રશ્ન-1 નીચેના વસ્તુલક્ષી પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો, દરેકનો એક ગુણ છે. ૧૦

૦૧) 'The post-modern condition' પુસ્તકના લેખક કોણ છે?

અ. ટોયમ્બિ બ. લ્યોતાર ક. દેરિદા ડ. રોલાં બાર્થ

૦૨) અનુઆધુનિકતાનું વલણ સૌ પ્રથમ વખત .... ક્ષેત્રમાં દેખાયું ?

અ. સંગીત બ. ચિત્રકળા ક. ફિલ્મ ડ. સ્થાપત્ય

૦૩) કઈ વાર્તા 'પોસ્ટ ઓફિસ' વાર્તાનું અનુસંધાન ધરાવે છે?

અ. લાલ લાલ સનેડો બ. બાપ-દીકરી ક. મને ટાણા લઈ જાવ ડ. રૂપાળી પત્ની

૦૪) 'મને ટાણા લઈ જાવ!' વાર્તામાં કયું સંવેદન છે?

અ. વતન બ. નારી ક. દલિત ડ. ડાયસ્પોરા

૦૫) 'રોજાના તુમકું એક હી બાત સમજાની પડે? માલુમ નહીં, મામલા ગંભીર હૈ? ઉઠો, ઉઠો. જા કે ઘર સંભાલો અપના અપના... કભી ભી કુછ ભી હો સકતા હૈ, માલૂમ? આ વિધાન કોણ બોલે છે?

અ. અલી બ. ગજુભા ક. ઈકબાલ ડ. રફીક

06) 'ઈ તો ઠીક, આવેક છોડીએ ખૂન કર્યું ઈ વાત પંથકમાં ફેલાય તો દેડકીમાં હવા ભરાઈ જાય!'- આ વિધાન કોણ બોલે છે?

અ. જીવાજી બ. આજમખાં ક. પૂંજો ડ. ભીખો

07) નીચેનામાંથી કયું લક્ષણ અનુઆધુનિકતાનું નથી?

અ. નગરચેતના બ. નારીચેતના ક. વ્યક્તિચેતના ડ. દલિતચેતના

08) 'શબદમાં જીનકું ખાસ ખબરાં પડી' કાવ્યસંગ્રહના મુખપૃષ્ઠ પરનું ચિત્ર કોણે તૈયાર કરેલું છે?

અ. કનુ પટેલ બ. રઘુવીર પટેલ ક. અર્પણા કૌર ડ. હરીશ મિનાશ્રુ

09) 'શબદમાં જીનકું ખાસ ખબરાં પડી' કાવ્યસંગ્રહનું પ્રકાશ વર્ષ જણાવો?

અ. ૨૦૦૧ બ. ૨૦૧૧ ક.૨૦૧૨ ડ. ૨૦૧૩

૧૦) નીચેનાં વિધાનોની યથાર્થતા ચકાસો.

વિધાન-અ : 'શબદમાં જીનકું ખાસ ખબરાં પડી' કાવ્યસંગ્રહમાં ગીતો રજૂ થયા છે.

વિધાન-બ : 'શબદમાં જીનકું ખાસ ખબરાં પડી' કાવ્યસંગ્રહમાં ગઝલ સાથે સૉનેટ પણ છે.

અ, બંને વિધાન સાચાં બ. બંને વિધાન ખોટાં

ક. વિધાન અ સાચું, વિધાન બ ખોટું ડ. વિધાન બ સાચું, વિધાન અ ખોટું

પ્રશ્ન-૨ અનુઆધુનિકતા એટલે શું? તે સમજાવી અનુઆધુનિકતાનાં ગુણ-લક્ષણોની ચર્ચા કરો ૧૫

અથવા

બંને ટૂંક નોંધ લખો ૧. અનુઆધુનિકતા સંજ્ઞા-વિભાવના ૨. અનુઆધુનિક ગુજરાતી સાહિત્યના પ્રવાહો

પ્રશ્ન-૩ અનુઆધુનિક ગુજરાતી નવલિકાનું નારીચેતના અને દલિતચેતનના સંદર્ભમાં મૂલ્યાંકન કરો. ૧૫

અથવા

બંને ટૂંક નોંધ લખો ૧. અનુઆધુનિક ગુજરાતી કવિતા ૨. અનુઆધુનિક ગુજરાતી સાહિત્યમાં ગ્રામચેતના

પ્રશ્ન-૪ અનુઆધુનિક વાર્તાનાં ગુણ-લક્ષણોને આધારે 'મને ટાણા લઈ જાવ!' વાર્તાસંગ્રહનું મૂલ્યાંકન કરો ૧૫

અથવા

બંને ટૂંક નોંધ લખો ૧. 'મને ટાણા લઈ જાવ!' સંગ્રહનું ભાષા વૈવિધ્ય ૨. 'મને ટાણા લઈ જાવ!'માં નારી સંવેદન

પ્રશ્ન-૫ 'શબદમાં જીનકું ખાસ ખબરાં પડી' કાવ્યસંગ્રહને આધારે હરીશ મીનાશ્રુની કવિ પ્રતિભા આલેખો. ૧૫

અથવા

બંને ટૂંક નોંધ લખો ૧. 'શબદમાં જીનકું ખાસ ખબરાં પડી'ની કાવ્યભાષા

૨. 'શબદમાં જીનકું ખાસ ખબરાં પડી'માં અધ્યાત્મ

—x—

No. of Printed Pages : 2

SEAT No.________ SARDAR PATEL UNIVERSITY

M.A. SEMESTER -2 EXAMINATION 2017

[23] Saturday, 8th April 10=00 AM to 1=00 PM Max. Marks : 70

PA02CGUJ10 (New Course) પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય મીમાંસા

પ્રશ્ન : ૧ : નીચેના બહુવિકલ્પી પ્રશ્નોના જવાબ તમારી ઉત્તરવહીમાં લખો. દરેક બહુવિકલ્પી પ્રશ્ન એક ગુણાંક ધરાવે છે. ૧૦

(૧) અ અને બ જોડો.

અ	બ
૧ નવ્ય વિવેચન	ક. ક્લીન્થ બ્રુક્સ
૨ નવ્ય ઇતિહાસવાદ	ખ. સ્ટીફન ગ્રીન બ્લાટ
૩ કથનકલાશાસ્ત્ર	ગ. મારિયા ગટ્રુડિસ મીકીબાલ
૪ રંગદર્શિતાવાદ	ઘ. સેમ્યુઅલ કોલરિજ

(૨) નીચેનાં વિધાનો ખરાં છે કે ખોટાં એ જણાવો.

વિધાન : અ : ટ્રેજેડીનું પરિણામ એરિસ્ટોટલ ભય અને કરુણાની લાગણીના સંતુલનને ગણાવે છે.

વિધાન : બ : પોએટીક્સમાં એરિસ્ટોટલે કેથાર્સિસની વિગતે ચર્ચા કરી નથી.

ક. બન્ને વિધાન ખરાં છે. ખ. બન્ને વિધાન ખોટાં છે.

ગ. વિધાન અ ખરું, બ ખોટું, ઘ. વિધાન બ ખરું, અ ખોટું.

(૩) નીચેનાં વિધાનો ખરાં છે કે ખોટાં એ જણાવો.

વિધાન : અ ક્લીન્થ બ્રુક્સે કૃતિની સઘન વાચના પર વિશેષ ભાર મૂક્યો હતો.

વિધાન : બ : મીકી બાલ એમસ્ટેરડેમના વતની છે.

ક. બન્ને વિધાન ખરાં છે. ખ. બન્ને વિધાન ખોટાં છે.

ગ. વિધાન અ ખરું, બ ખોટું, ઘ. વિધાન બ ખરું, અ ખોટું.

(૪) અ અને બ જોડો.

અ	બ
૧ કોલરિજ	ક. ઇંગ્લેંડ
૨ ક્લીન્થ બ્રુક્સ	ખ. અમેરિકા
૩ એરિસ્ટોટલ	ગ. ગ્રીસ
૪ મીકી બાલ	ઘ. નેધરલેન્ડ

(૫) કલાસર્જન માટે કોલરિજ કોને જવાબદાર ગણાવે છે?

ક. તરંગ, ખ. પ્રેરણા, ગ. કલ્પના, ઘ. ઉદાત્તતા

(૬) એરિસ્ટોટલની દષ્ટિએ ટ્રેજેડીનું સૌથી મહત્ત્વનું ઘટક કયું છે?

ક. વસ્તુ, ખ. ચરિત્ર, ગ. સંવાદ, ઘ. દશ્યવિધાન

(૭) મેથ્યુ આર્નલ્ડે સાહિત્ય સર્જનના આદર્શ તરીકે કોને ગણાવ્યું હતું?

ક પ્રાચીન ગ્રીક સાહિત્ય, ખ. આધુનિક જર્મન સાહિત્ય,

ગ. આધુનિક ફ્રેન્ચ સાહિત્ય, ઘ. ભારતીય સાહિત્ય

 (PTO)

(૮) નીચેનાં વિધાનો ખરાં છે કે ખોટાં એ જણાવો.

વિધાન : અ : એરિસ્ટોટલના મતે ટ્રેજેડી આત્માના હીન અંશોને ઉત્તેજે છે.

વિધાન : બ : એરિસ્ટોટલ અનુકરણનો અર્થ અનુસર્જન કરે છે.

ક. બન્ને વિધાન ખરાં છે. ખ. બન્ને વિધાન ખોટાં છે.

ગ. વિધાન અ ખરું, બ ખોટું, ઘ. વિધાન બ ખરું, અ ખોટું.

(૯) કોલરિજે કોની સાથે રહીને રંગદર્શિતાવાદનો મુસદ્દો આપ્યો હતો?

ક. ટી. એસ. એલિયેટ, ખ. વિલિયમ વર્ડ્ઝવર્થ, ગ. ક્લીન્થ બ્રુક્સ, ઘ. ડોરોથી વર્ડ્ઝવર્થ.

(૧૦) આજે કયા સાહિત્ય ચિંતક હજુ વિદ્યમાન છે?

ક. રોલાં બાર્થ, ખ. ઝાક દેરિદા, ગ. રોલાં બાર્થ, ઘ. મીકી બાલ

પ્રશ્ન : ૨ એરિસ્ટોટલે આપેલી ટ્રેજેડીની વ્યાખ્યા આપી એના સૌથી મહત્ત્વના બે ઘટકોની વિગતે ચર્ચા કરો. ૧૫

અથવા

પ્રશ્ન : ૨ : સેમ્યુઅલ કોલરિજની સાહિત્ય વિચારણા અંગે વિગતે ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન : ૩ : અ : ગમે તે એક અંગે ટૂંકનોંધ લખો : ૦૭

(૧) મેથ્યુ આર્નલ્ડના કાવ્ય વિષયક વિચારો.

(૨) મેથ્યુ આર્નલ્ડના સાહિત્ય વિવેચન અંગેના મંતવ્યો.

અથવા

પ્રશ્ન : ૩ : બ : ગમે તે એક અંગે ટૂંકનોંધ લખો : ૦૮

(૧) ટી. એસ. એલિયેટના પરંપરા અને વૈયક્તિક પ્રતિભા અંગેની વિચારણા.

(૨) કલાની બિનઅંગતતા અંગે એલિયેટના વિચારો.

પ્રશ્ન : ૪. રોલાં બાર્થના સાહિત્ય વિચારની ચર્ચા કરો. ૧૫

અથવા

પ્રશ્ન : ૪. બન્ને વિષે ટૂંકનોંધ લખો :

(ક) વાણી અને લેખન;

(ખ) દેરિદાનો ભાષાવિચાર

પ્રશ્ન : ૫. નવ્ય વિવેચન એટલે શું? એમાં ક્લીન્થ બ્રુક્સના પ્રદાનની ચર્ચા કરો. ૧૫

અથવા

પ્રશ્ન : ૫. બન્ને વિષે ટૂંકનોંધ લખો :

(ક) સ્ટીફન ગ્રીનબ્લાટની સાહિત્ય વિચારણા;

(ખ) મીકી બાલનું સાહિત્ય ચિંતન

*

[33]   Seat No. ____________   No. of printed pages : 2

SARDAR PATEL UNIVERSITY
M.A. (II Semester) Examination
Tuesday, 11th April 2017
10.00 am - 1.00 pm
PA02EGUJ03 : Gujarati
ગુજરાત : લોકવિદ્યા અને લોકસાહિત્ય (Old)

Total Marks: 70

પ્ર.૧ હેતુલક્ષી પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. (૧૦)

(૧) લોકસાહિત્ય માટે કઈ સંજ્ઞા વધારે યોગ્ય છે?
(અ) ફોકલીટરેચર (બ) લોકવાઙ્મય (ક) પોપ્યુલર લીટરેચર (ડ) લોકસંપદા

(૨) પારસીઓનું આગમન ગુજરાતમાં કઈ સદીમાં થયું હતું ?
(અ) ૧૦મી (બ) ૧૬મી (ક) ૧૯મી (ડ) ૨૦મી

(૩) કચ્છના મેઘાણી તરીકે કોણ સુખ્યાત છે?
(અ) જીવરામ ગોર (બ) દુલેરાય કારાણી (ક) હરગોવિન્દ ત્રિવેદી (ડ) ત્રણમાંથી એક પણ નહીં

(૪) ગુજરાતનું પરંપરાગત લોકનાટ્ય કયું છે?
(અ) જાત્રા (બ) ભવાઈ (ક) તમાશા (ડ) કઠપૂતળી

(૫) લોકસાહિત્યનું સૌથી રૂડું ગદ્યસ્વરૂપ કયું છે?
(અ) લોકનાટ્ય (બ) કહેવત (ક) લોકકથા (ડ) દુહા

(૬) વિધાનોની યથાર્થતા ચકાસો.
વિધાન અ. ફટાણાનો મુખ્ય રસ કરુણ હોય છે.
વિધાન બ. ફટાણાનો લગ્નપ્રસંગે ગવાતા લોકગીત છે.
(અ) અ અને બ બન્ને વિધાન સાચાં છે.
(બ) અ અને બ બન્ને વિધાન ખોટાં છે.
(ક) વિધાન અ ખોટું અને બ સાચું છે.
(ડ) વિધાન બ ખોટું અને અ સાચું છે.

(૭) લોકકથાના અધ્યયનમાં સૌથી મહત્ત્વનું ઘટક કયું છે?
(અ) લોકકથાના પાત્રો (બ) લોકકથાનો પ્રકાર (ક) લોકકથાનું વસ્તુ (ડ) લોકકથાનું કથા ઘટક

(૮) આદિવાસી સાહિત્યનું સવિશેષ સંપાદન કરનાર વિદ્વાન કોણ છે?
(અ) ઝવેરચંદ મેઘાણી (બ) દલપતરામ (ક) ભગવાનદાસ પટેલ (ડ) જોરાવરસિંહ જાદવ

(૯) 'કહેવાતમાળા'નું સંપાદન કોણે કર્યું છે?
(અ) ફરામજી બમનજી (બ) રૂસ્તમ ઈરાની (ક) સોરાબજી ચીકન (ડ) જમશેદજી પીતીત

(૧૦) 'ઝંડા ઝૂલણ' એ લોકસાહિત્યના કયા સ્વરૂપની કૃતિ છે?
(અ) ભવાઈ (બ) લોકકથા (ક) કહેવત (ડ) લોકગીત

પ્ર.૨ 'લોક', 'વિદ્યા' સંજ્ઞા સમજાવી, લોકવિદ્યા અને લોકસાહિત્યના સંબંધની ઉદાહરણસહ સમજૂતી આપો. (૧૫)

અથવા

પ્ર.૨ બન્ને વિશે ટૂંકનોંધ લખોઃ

(૧) અભિનય કરી શકાય એવી લોકકળાઓ.

(૨) અભિનય ન કરી શકાય એવી લોકકળાઓ.

પ્ર.૩ લોકસાહિત્ય, અભિજાત સાહિત્ય અને લોકપ્રિય સાહિત્યના સામ્ય-વૈષમ્યની વિગતે ચર્ચા કરો. (૧૫)

અથવા

પ્ર.૩ બન્ને વિશે ટૂંકનોંધ લખો.

(૧) લોકસાહિત્યનું વર્ગીકરણ

(૨) લોકસાહિત્યનું લક્ષણો

પ્ર.૪ નીચેનામાંથી **ગમે તે બે** વિશે ટૂંકનોંધ લખો. (૧૫)

(૧) લોકગીતમાં પ્રગટ થતી નારી સંવેદના

(૨) ભવાઈમાં પાત્રવિધાન

(૩) લોકકથાનું મોટીફ

(૪) કહેવતના લક્ષણો

પ્ર.૫ લોકસાહિત્યના સંશોધન સંપાદનમાં ઝવેરચંદ મેઘાણીના પ્રદાનની વિગતે ચર્ચા કરો. (૧૫)

અથવા

પ્ર.૫ ટૂંકનોંધ લખો. (બન્ને)

(૧) ગુજરાતી લોકસાહિત્યના ક્ષેત્રે પારસીઓનું પ્રદાન.

(૨) સ્વાતંત્ર્યોત્તર કાળમાં ગુજરાતી લોકસાહિત્યક્ષેત્રે સંશોધન.

*****

P-3

SEAT No.________ No. of Printed Pages : 03

[39] Sardar Patel University

M.A. Examination semester: 2

Thursday date : 13-04-2017, time: 10-00 A.M.to 01-00 P.M.

Sub- Gujarati, Paper code PA02EGUJ04

Madyakalin Gujarati Granthkar Abhyas: Shamal (મધ્યકાલીન ગુજરાતી ગ્રંથકાર અભ્યાસ : શામળ)

Total marks-70

પ્રશ્ન :૧ વસ્તુલક્ષી પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. (ગુણ:૧૦)

૧.કયા વિદ્વાને શામળને વાણિયાનો કવિ અને પ્રેમાનંદને બ્રાહ્મણનો કવિ કહ્યો છે?

અ) કનૈયાલાલ મુનશી બ) નરસિંહરાવ દિવેટિયા ક) અનંતરાય રાવળ ડ) આનંદશંકર ધ્રુવ

૨)નીચેની બન્ને યાદીને આધારે શામળના જન્મવર્ષ અંગેનાં સાચાં જોડકાં રચો.

યાદી :૧	યાદી :૨
૧) હસુ યાજ્ઞિક	૧)ઈ.સ. ૧૬૯૫
૨) જનકભાઈ દવે	૨) ઈ.સ. ૧૬૯૪
3) અનંતરાય રાવળ	3)ઈ.સ. ૧૬૮૪
૪) ડાહ્યાભાઈ	૪) ઈ.સ. ૧૬૯૦

અ) ૧-૨ , ૨-૧ , 3-૪, ૪-3 બ) ૧-3 , ૨-૪ , 3-૧ , ૪-૨

ક) ૧-૪, ૨-૨ , 3-3 , ૪- ૧ ડ) ૧-૪, ૨-૨ , 3-૧, ૪- 3

3) 'મારું કુળ ગંગા જેવું પવિત્ર હોઈ તો પડ પાસા પોબાર'

– આ પંક્તિ શામળની કઈ કૃતિમાં છે?

અ) પદ્માવતી બ) સૂડો બહોંતેરી

ક) સિંહાસન બત્રીસી ડ) નંદબત્રીસી

૪) શામળની 'નંદબત્રીસી'માં ચોપાટનો પ્રસંગ કયા છંદમાં છે?

અ) ચોપાઈ   બ) ચોપાઈ અને છપ્પા

ક) દોહરા અને સોરઠા   ડ) દોહરા

૫) નીચેનાં વિધાનોની યથાર્થતા ચકાસો.

વિધાન :૧ "શામળે 'અંગદવિષ્ટિ'ની રચના બે વખત કરી હતી.

વિધાનઃ ૨ "શામળની 'અંગદવિષ્ટિ' પદ્યવાર્તા છે.

અ) બન્ને વિધાનો સાચાં છે.   બ) બન્ને વિધાનો ખોટાં છે.

ક) વિધાન :૧ સાચું છે,વિધાન :૨ ખોટું છે. ડ) વિધાન :૧ ખોટું છે,વિધાન :૨ સાચું છે.

૬) શામળે 'પુષ્પકઆખ્યાનનું'નું બીજું નામ કયું આપ્યુ હતું?

અ) પુષ્પાવતી   બ) પુષ્પાઆખ્યાન   ક) પદ્માખ્યાન   ડ) પદ્માવતી

૭) શામળની કઈ પદ્યવાર્તામાં 'ગંગ અને દૂધાત'નું કથાનક આવે છે?

અ) બરાસ કસ્તૂરી   બ) ચંદ્ચંદ્રાવતી   ક) પદ્માવતી   ડ) મદનમોહના

૮) નીચેનામાંથી કઈ વાર્તા શામળની નથી?

અ) નંદ બત્રીસી   બ) સૂડી બહોંતેરી

ક) બરાસ કસ્તૂરી   ડ) ભોજકથા

૯) 'પાનનાં બીડાં'ની વાર્તા શામળની કઈ કૃતિમાં છે?

અ) ચંદચંદ્રાવતી   બ) ભદ્રાભામિની   ક) શિવપુરાણ   ડ) સિંહાસન બત્રીસી

૧૦) શામળની ' મદનમોહના' કેટલી કડીમાં રચાઈ છે?

અ) ૧૭૧૩   બ)૧૩૧૭   ક)૧૭૩૧   ડ) ૧૩૭૧

પ્રશ્ન : ૨   મધ્યકાલીન ગુજરાતી પદ્યવાર્તાકાર શામળની કૃતિઓનો પરિચયાત્મક આલેખ આપો.

અથવા   (ગુણ-૧૫)

ટૂંકનોંધ લખો. (બન્ને)

અ. શામળનું જીવન- ઘડતર

બ. શામળની વાર્તાઓમાં નીતિ- ઉપદેશ

પ્રશ્ન : 3 શામળકૃત 'સિંહાસન બત્રીસી' નું સમગ્રલક્ષી મૂલ્યાંકન કરો.

(ગુણ-૧૫)

અથવા

ટૂંક નોંધ લખો. (બન્ને)

અ. 'સિંહાસન બત્રીસી'માં પરંપરાગત કથાનકોનો વિનિયોગ

બ. 'સિંહાસન બત્રીસી'માં ચમત્કાર

પ્રશ્ન :૪ શામળની 'નંદબત્રીસી' અન્ય 'નંદબત્રીસી' કરતાં કેવી રીતે ભિન્ન છે તે જણાવી શામળની કથનકળાની વિશેષતાઓ જણાવો.

(ગુણ-૧૫)

અથવા

ટૂંક નોંધ લખો. (બન્ને)

અ, 'નંદબત્રીસી' માં પ્રધાનપત્નીનું પાત્રાલેખન

બ. 'નંદબત્રીસી'માં સમસ્યાનો પ્રસંગ

પ્રશ્ન :૫ મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યમાં શામળનું શું સ્થાન છે? તેના સર્જન સંદર્ભે તેની ચર્ચા કરો.

(ગુણ-૧૫)

અથવા

અ) શામળની વાર્તાઓમાં સમસ્યાનું આલેખન

બ) શામળની પાત્રસૃષ્ટિ

SEAT No.________

No. of Pages : 02

[34]

Sardar Patel University

MA (Second Semester) Examination

Tuesday, 11th April 2017, 10:00 AM to 01:00 PM

PA02EGUJ 05: લોકવિદ્યા-લોકસાહિત્ય Total Marks : 70

પ્રશ્ન: ૧ હેતુલક્ષી પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. ૧૦

૧. યોગ્ય જોડકા જોડો.

૧ વિલિયમ થોમસ	અ લોકની વિભાવનાને નવું આયામ આપનાર
૨ એલન ડંડેઝ	બ કથાઘટકોની સૂચિ તૈયાર કરનાર
3 સ્ટીથ થોમસન	ક ફોક્લોર સંજ્ઞાના પ્રવર્તક
૪ ઈ.બી. ટેલર	ડ સંસ્કૃતિની વિભાવના સ્પષ્ટ કરનાર

૨. યોગ્ય જોડકા જોડો.

૧ ભવાઈ સંગ્રહ	અ ભગવાનદાસ પટેલ
૨ હેંડો વાત મોંડીએ	બ કનુભાઈ જાની
3 લોકવાંગ્મય	ક મહીપતરામ નીલકંઠ
૪ ગુજરાંનો અરેલો	ડ શાંતિભાઈ આચાર્ય

3. નીચેના વિધાન ખરાં છે કે ખોટાં તે જણાવો.

વિધાન: અ. લોકવિદ્યા માત્ર અતીત નથી સાંપ્રત પણ છે.

વિધાન: બ. ગુજરાતીમાં જોક્લોરનું ખેડાણ હજુ સુધી ખાસ થયું નથી.

ક. બંને વિધાન સાચાં છે. ખ. બંને વિધાન ખોટાં છે.

ગ. વિધાન અ સાચું બ ખોટું. ડ. વિધાન અ ખોટું વિધાન બ સાચું.

૪. વિધાન: અ. કેશગૂંફન લોકવિદ્યાનો અભિનય કરી શકાય એવો સામગ્રીનો પ્રકાર છે.

વિધાન: બ. અંધશ્રદ્ધાનો સમાવેશ લોકવિદ્યામાં થતો નથી.

ક. બંને વિધાન સાચાં છે. ખ. બંને વિધાન ખોટાં છે.

ગ. વિધાન અ સાચું બ ખોટું. ડ. વિધાન અ ખોટું વિધાન બ સાચું.

૫. વિધાન: અ. કવાંટમાં ગેરનો મેળો દર જન્માષ્ટમીએ યોજાય છે.

વિધાન: બ. ગિરિનારમાં ભવનાથનો મેળો દર શિવરાત્રીએ યોજાય છે.

ક. બંને વિધાન સાચાં છે. ખ. બંને વિધાન ખોટાં છે.

ગ. વિધાન અ સાચું બ ખોટું. ડ. વિધાન અ ખોટું વિધાન બ સાચું.

[પી.ટી.ઓ]

૬. 'રંગ છે બારોટ'નું સંપાદન કોણે કર્યું છે ?
અ. ઝવેરચંદ મેઘાણી બ. પુષ્કર ચંદરવાકર ક. જયમલ્લ પરમાર ડ. શાંતિભાઈ આચાર્ય

૭. કથાઘટકોનું અધ્યયન મુખ્યત્વે કઈ સામગ્રીના આધારે કરવામાં આવ્યું છે.
અ. લોકકથા બ. લોકગીત ક. લોકનાટ્ય ડ. કથાગીત
૮. ' લાલજી મનીઆર' ના વેશમાં કઈ સ્થિતિ દેખાડવાનો પ્રયાસ થયો ?
અ. મનીઆરનું જીવન બ. સ્ત્રીઓની સ્થિતિ ક. મુસલમાન રાજ્યની પડતી ડ. સિપાઈઓની સ્થિતિ

૯. કળથી ચાલતા યાંત્રિક ઘોડાનું મોટીફ નીચેનામાંથી કઈ વાર્તાના આવે છે ?
અ. સોન હલામણ બ. રાજા,બ્રાહ્મણ,સુતાર અને વાણ્યાના છોકરાં ક. મોટો માછીમાર ડ. અખેરાજ દેવડો

૧૦. નીચેનામાંથી કઈ લોકકથા ઓખામંડળના વાઘેરોની છે ?
અ. મોટો માછીમાર બ. વેણી-વચ્છરાજ ક. ઈમાનદારી ડ. સોન હલામણ

પ્રશ્ન: ૨ લોકવિદ્યા સંજ્ઞા સમજાવી, એના કાર્યક્ષેત્રનો ઉદાહરણ સહીત પરિચય કરવો. ૧૫

અથવા

પ્રશ્ન:૨ ટૂંકનોંધ લખો (બંને)
૧. લોકવિદ્યાના લક્ષણો.
૨. લોકવિદ્યાનું વર્ગીકરણ.

પ્રશ્ન: ૩ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે વિશે ટૂંકનોંધ લખો. ૧૫
૧. અભ્યાસનિયત લોકગીતોમાંથી પ્રગટ થતું નારીસંવેદન.
૨. અભ્યાસનિયત લોકકથાઓમાં મોટીફનો વિનિયોગ.
૩. લાલજી મનીઆરના વેશમાં તત્કાલીન સમાજની સ્થિતિ.
૪. સોન હલામણ લોકકથામાં સમસ્યા.

પ્રશ્ન: ૪ લોકકથાનું અધ્યયન કઈ રીતે થઈ શકે એની ઉદાહરણ સહીત ચર્ચા કરો. ૧૫

અથવા

પ્રશ્ન:૪ ટૂંકનોંધ લખો (બંને)
૧. કથાઘટકનું અધ્યયન.
૨. કથામાનક અને કથાચક્રનું અધ્યયન.

પ્રશ્ન:૫ ૧૯મી સદીમાં થયેલા ગુજરાતી લોકસાહિત્યના સંશોધન-સંપાદનની પ્રવુત્તિની સમીક્ષા કરો. ૧૫

અથવા

પ્રશ્ન:૫ ટૂંકનોંધ લખો (બંને)
૧. ગુજરાતી લોકસાહિત્યના સંશોધન-સંપાદનમાં પારસીઓનું પ્રદાન.
૨. ગુજરાતી લોકસાહિત્યના સંશોધન-સંપાદનમાં યુરોપિયનોનું પ્રદાન.

—X—

SEAT No.______ No. of Printed Pages : 02

Sardar Patel University

[40] M.A. Examination semester: 2

Thursday, 13-4-2017, time: 10-00 A.M.to 01-00 P.M.

Paper code PA02EGUJ06 Madyakalin Gujarati Granthkar Abhyas: Nakar

Total marks-70

પ્રશ્ન :૧ વસ્તુલક્ષી પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. (ગુણ:૧૦)

૧.નાકર કૃત 'વિરાટ પર્વ'નો રચનાકાળ જણાવો

અ)સંવત ૧૫૮૧ બ) સંવત ૧૬૦૧ ક) સંવત૧૬૨૪ ડ) સંવત૧૬૭૨

૨) નીચેની બન્ને યાદીને આધારે સાચાં જોડકાં રચો.

યાદી :૧	યાદી :૨
૧) વિરાટપર્વ	૧) ૪૫ કડવાં
૨) અભિમન્યુ આખ્યાન	૨) ૨૭ કડવાં
3) સુધન્વાઆખ્યાન	3) ૬૫ કડવાં
૪) ઓખાહરણ	૪) ૨૯ કડવાં

અ) ૧-૨ , ૨-૧ , 3-૪, ૪-3 બ) ૧-3 , ૨-૨ , 3-૪ , ૪-૧

ક) ૧-3, ૨-૨ , 3-૧ , ૪-૪ ડ) ૧-૪, ૨-૨ , 3-૧, ૪- 3

3) ' આચાર મ જોએશ, વિચાર મ જોએશ, લક્ષણ ન જોએશ એક.' – આ પંકિત નાકરની કઈ કૃતિમાં છે?

અ) રામાયણ બ) સગાળપુરી આખ્યાન ક) ચંદ્રહાસ આખ્યાન ડ) વિરાટપર્વ

૪) 'ગૌગ્રહણ'નો પ્રસંગ નાકરના કયા આખ્યાનમાં વર્ણવાયો છે?

અ) રામાયણ બ) અભિમન્યુ આખ્યાન ક) નળાખ્યાન ડ) વિરાટ પર્વ

૫) 'પ્રાચીન કાવ્યમાળા'ના ૧૧મા ખંડમાં નાકરની કઈ કૃતિનું સંપાદન થયું છે?

અ) નળાખ્યાન બ) મોરધ્વજાખ્યાન ક) શિવવિવાહ ડ) ભીષ્મપર્વ

૬) નીચેનાં વિધાનોની યથાર્થતા ચકાસો.

વિધાન :૧ નાકર કૃત'વિરાટ પર્વ'માં આદિપર્વ અને સભાપર્વ બન્નેનો સમાવેશ છે.

વિધાનઃ ૨ 'વિરાટ પર્વ'નો પ્રારંભ બાવીસમાં કડવાથી થાય છે.

અ) બન્ને વિધાનો સાચાં છે. બ) બન્ને વિધાનો ખોટાં છે.

ક) વિધાન :૧ સાચું છે,વિધાન :૨ ખોટું છે. ડ) વિધાન :૧ ખોટું છે,વિધાન :૨ સાચું છે.

૭) સુદેષ્ણાનું પાત્ર નાકરના કયા આખ્યાનમાં આવે છે?

અ) વિરાટપર્વ બ) રામાયણ ક) આદિપર્વ ડ) ચંદ્રહાસઆખ્યાન

૮) આખ્યાનકાર નાકરનું મોટામાં મોટું સર્જન કયું?

અ) સભાપર્વ બ) મોરધ્વજઆખ્યાન ક) વિરાટપર્વ ડ) ચંદ્હાસઆખ્યાન

૯) નીચેનામાંથી કઈ કૃતિ જૈમિનીકૃત 'અશ્વમેધ'ની છે?

અ) આરણ્યક પર્વ બ) રામાયણ ક) નળાખ્યાન ડ) મોરધ્વજ આખ્યાન

૧૦) નાકરનું કયું આખ્યાન સાત કાંડમાં રચાયેલું છે?

અ) નળાખ્યાન બ) રામાયણ ક) આદિપર્વ ડ) વિરાટપર્વ

પ્રશ્ન : ૨ નાકરનાં મહાભારત અને રામાયણ આધારિત આખ્યાનોનો પરિચય કરાવો.

અથવા (ગુણ-૧૫)

ટૂંક નોંધ લખો. (બન્ને)

અ. નાકરનું જીવન-ઘડતર

બ. નાકરની આખ્યાન સિવાયની કૃતિઓ

પ્રશ્ન : ૩ નાકરનું 'વિરાટપર્વ' તેના સમગ્ર આખ્યાનોમાં ઉત્તમ છે' આ વિધાનની સમીક્ષા કરો.

અથવા (ગુણ-૧૫)

ટૂંક નોંધ લખો. (બન્ને)

અ. 'વિરાટપર્વ'ના કથાનકમાં નાકરે કરેલાં પરિવર્તનો

બ. નાકરના'વિરાટપર્વ' માં કીચકમિલનનો પ્રસંગ

પ્રશ્ન :૪ ''ચંદ્હાસઆખ્યાન'નું કથાનક ભકિતકેન્દ્રી છે.'' –આ વિધાનની સમીક્ષા કરો.

(ગુણ-૧૫)

અથવા

ટૂંક નોંધ લખો. (બન્ને)

અ. 'ચંદ્હાસઆખ્યાન'માં રસનિરૂપણ

બ. 'ચંદ્હાસઆખ્યાન'માં મૃત્યુપત્રનો મોટિફ

પ્રશ્ન :૫ નાકરનાં આખ્યાનોની અનુગામીઓ પર કેવો પ્રભાવ પડયો છે તે જણાવી તેની આખ્યાનકાર તરીકેની પ્રતિભાનો પરિચય કરાવો.

(ગુણ-૧૫)

અથવા

ટૂંક નોંધ લખો. (બન્ને)

અ) નાકરનાં આખ્યાનોની મર્યાદા

બ) નાકરની પાત્રલેખનકળા

[25] SEAT No.________ No. of Printed Pages- 2

SARDAR PATEL UNIVERSITY
M.A. SEMESTER -2nd EXAMINATION 2017
Monday, 17th April 10=00 AM to 1=00 PM Max. Marks : 70
PA02SGUJ03(Old Course) Gujarati
Life enrichment course and Literature

કુલ ગુણ : ૭૦

પ્રશ્ન : ૧ : નીચેના બહુવિકલ્પી પ્રશ્નોના જવાબ તમારી ઉત્તરવહીમાં લખો : ૧૦

૧ નીચેના વિધાન ખરાં છે કે ખોટાં એ જણાવો :
વિધાન : અ : પૂર્ણતા પ્રાપ્ત કરવા માટેનું પ્રથમ પગલું છે સચેતનતા.
વિધાન : બ : સચેતનતાને અંગ્રેજીમાં અવેયરનેસ કહેવામાં આવે છે.
ક. બન્ને વિધાન ખરાં છે. ખ. બન્ને વિધાન ખોટાં છે.
ગ. વિધાન અ ખરું, બ ખોટું છે. ઘ. વિધાન અ ખોટું, બ ખરું છે.

૨ નીચેના વિધાન ખરાં છે કે ખોટાં એ જણાવો.
વિધાન : અ : આપણા સર્વ ભાગોને આપણે વ્યવસ્થિત કરવાના છે કે જેથી તે બધાં આપણા અંતરાત્માની આસપાસ એક પૂર્ણ સંવાદમય એકતામાં ગોઠવાઇ જાય.
વિધાન : બ : મનુષ્ય તરીકેનું આપણું સૌથી પહેલું મહત્ત્વનું ધ્યેય આપણા અંતરાત્માનો સાક્ષાત્કાર કરવાનું છે.
ક. બન્ને વિધાન ખરાં છે. ખ. બન્ને વિધાન ખોટાં છે.
ગ. વિધાન અ ખરું, બ ખોટું છે. ઘ. વિધાન અ ખોટું, બ ખરું છે.

૩ પ્રાર્થનાને આપણું અંતરતમ સત્વ કોણ ગણાવે છે?
ક મહાત્મા ગાંધીજી, ખ સ્વામી વિવેકાનંદ, ગ શ્રી માતાજી, ઘ રવીન્દ્રનાથ ઠાકુર

૪ એકાગ્રતાની શક્તિ જેમ જેમ વધુને વધુ કેળવાતી જશે તેમ તેમ વધુને વધુ ------ પ્રાપ્ત થશે.
ક. જ્ઞાન, ખ. સફળતા, ગ. પ્રસિદ્ધી, ઘ. ચૈત્યાત્મા

૫. ૧૫ ઓગસ્ટ ૧૯૪૭નો સંદેશ કોણે આપ્યો હતો?
ક મહાત્મા ગાંધીજી, ખ સ્વામી વિવેકાનંદ, ગ શ્રી અરવિન્દ, ઘ રવીન્દ્રનાથ ઠાકુર

૬. માણસ નદી પાસેથી ઘણું બધું શીખી શકે છે આ કોનું વિધાન છે?
ક. સિદ્ધાર્થ, ખ. કમલા, ગ. ગોવિન્દ, ઘ. વાસુદેવ

૭. સિદ્ધાર્થ કઇ ભાષાની નવલકથા છે?
ક. ગુજરાતી, ખ. હિન્દી, ગ. અંગ્રેજી, ઘ. જર્મન

૮. અ અને બ જોડો

અ	બ
૧ વેપારી	ક ગોવિંદ
૨ મિત્ર	ખ વાસુદેવ
૩ નાવીક	ગ કામસ્વામી
૪ પથપ્રદર્શક	ઘ બુદ્ધ

૯ અ અને બ જોડો.

અ	બ
૧ ક્રાન્તિકારી આંદોલન દ્વારા સ્વતંત્ર અને સંગઠિત ભારતનું સર્જન	૧ એક શરૂ થઇ ચૂકેલું કાર્ય
૨ એશિયાની પ્રજાની જાગૃતિ	૨ પૂર્ણતાના આરે પહોંચેલું કાર્ય
૩ રાષ્ટ્રસંઘની સ્થાપના	૩ માનવજાતને ઉત્તમ જીવન જીવવાની ભૂમિકા
૪ ભારતે જગતને આપવાની આધ્યાત્મિકતાની ભેટ	૪ શ્રી અરવિન્દનું એક સ્વપ્ન

૧૦. નીચેના વિધાન ખરાં છે કે ખોટાં એ જણાવો.
વિધાન : અ : સર્વ જ્ઞાનનો સાર એકાગ્રતા છે.
વિધાન : બ : ધ્યાન સર્વોત્તમ વસ્તુ છે.
ક. બન્ને વિધાન ખરાં છે. ખ. બન્ને વિધાન ખોટાં છે.
ગ. વિધાન અ ખરું, બ ખોટું. ઘ. વિધાન અ ખોટું, બ ખરું

પ્રશ્ન : ૨ : તમારા જીવનનું ધ્યેય જણાવો. એ પ્રાપ્ત કરવા તમે શું કરો છો એની ચર્ચા કરો. ૧૫

અથવા

પ્રશ્ન : ૨ : બન્ને વિષય પર ટૂંકનોંધ લખો :
ક. ભારતના સ્વાતંત્ર્ય દિને પ્રાપ્ત થયેલો એક વિશેષ સંદેશ,
ખ. પ્રાર્થના

પ્રશ્ન : ૩ : ગમે તે બે અંગે ટૂંકનોંધ લખો : ૧૫
ક.પ્રેમની તપસ્યા,
ખ. તપ એટલે શું?
ગ. વાણીવિવેક
ઘ. સૌન્દર્યની સાધના

પ્રશ્ન : ૪ : તમારી દષ્ટિએ સાચી કેળવણી કેવી હોવી જોઇએ એ અંગે વિગતે ચર્ચા કરો. ૧૫

અથવા

પ્રશ્ન : ૪ : હાલની કેળવણીમાં રહેલી વિસંગતીઓ જણાવી એ કઇ રીતે દૂર થઇ શકે એ જણાવો.

પ્રશ્ન : ૫ : સિદ્ધાર્થ નવલકથાનું સમગ્રલક્ષી મૂલ્યાંકન કરો. ૧૫

અથવા

પ્રશ્ન : ૫ : સિદ્ધાર્થ નવલકથાની પાત્રસૃષ્ટિની ચચા કરો.

———— X — X ————

[26] SEAT No.________ No. of Printed Pages : 2

SARDAR PATEL UNIVERSITY
M.A. SEMESTER -II EXAMINATION 2017

Monday, 17th April 10=00 AM to 1=00 PM Max. Marks : 70

PA02SGUJ04 (New Course) પ્રબુદ્ધ જીવન અને સાહિત્ય : (લાઇફ એન્રીચમેન્ટ એન્ડ લીટરેચર) કુલ ગુણ : ૭૦

પ્રશ્ન : ૧ : નીચેના બહુવિકલ્પી પ્રશ્નોના જવાબ ઉત્તરવહીમાં લખો : ૧૦

૧. ૧૫ ઓગસ્ટ ૧૯૪૭ના દિવસે રાષ્ટ્ર પોતાના ૭૫મા જન્મ દિને જોગ સંદેશ --------એ આપ્યો હતો.
(ક) મહાત્મા ગાંધી; (ખ) જવાહરલાલ નહેરુ; (ગ) શ્રી અરવિન્દ; (ઘ) સ્વામી વિવેકાનંદ

૨. ચાર તપસ્યાઓ અને ચાર મુક્તિ વાર્તાલાપ મૂળ કઇ ભાષામાં અપાયો હતો?
(ક) ગુજરાતી (ખ) અંગ્રેજી; (ગ) હિન્દી; (ઘ) ફ્રેન્ચ

૩. ચાલો જીવનને મધુર બનાવીએ પુસ્તક કોણે લખ્યું છે?
(ક) શ્રી માતાજી; (ખ) શ્રી અરવિન્દ; (ગ) જ્યોતિબહેન થાનકી; (ઘ) સ્વામી વિવેકાનંદ.

૪ માનવ જીવનનું અંતરતમ સત્ય --------- છે?
(ક) સત્ય; (ખ) સૌન્દર્ય; (ગ) પ્રેમ; (ઘ) પ્રાર્થના

૫ મનુષ્ય અને પશુ વચ્ચે મુખ્ય ભેદ સ્વામી વિવેકાનંદના મતે શો છે?
(ક) ધર્મ; (ખ) વિચાર; (ગ) એકાગ્રતા; (ઘ) સહજતા

૬ શ્રી અરવિન્દનો જન્મ ભારતના કયા રાજ્યમાં થયો હતો?
(ક) પશ્ચિમ બંગાળ; (ખ) ગુજરાત; (ગ) પોંડિચેરી; (ઘ) તામિલનાડુ

૭. અબ્દુલ કલામની આત્મકથા કઇ ભાષામાં રચાયેલી છે?
(ક) ગુજરાતી (ખ) અંગ્રેજી; (ગ) હિન્દી; (ઘ) ફ્રેન્ચ

૮ અબ્દુલ કલામને પહેલી કમાણી શેના દ્વારા થઇ હતી?
- (ક) છાપાના બંડલ ફેંકવા બદલ;
- (ખ) અધ્યાપન કાર્ય દ્વારા;
- (ગ) મિસાઇલનું નિર્માણ કરવાથી;
- (ઘ) સાહિત્ય સર્જન દ્વારા

૯ 'કલામ, હું તને એટલો વિકસિત જોવા માગું છું, જેથી તું મોટા શહેરોમાં ખૂબ શિક્ષિત લોકોની સમકક્ષ ઊભો રહી શકે.' આ કોનું વિધાન છે?
- (ક) જૈનુલબ્દી; (ખ) આશિયામ્મા;
- (ગ) શિવશુબ્રમણ્યા ઐયર; (ઘ) રામકૃષ્ણ ઐયર

૧૦ અગનપંખનો ગુજરાતી અનુવાદ કોણે કર્યો છે?
- (ક) હરીશ ધોળકિયા; (ખ) વિક્રમ સારાભાઇ;
- (ગ) જ્યોતિબહેન થાનકી; (ઘ) નરેન્દ્ર મોદી

પ્રશ્ન : ૨ : જીવનનું શાસ્ત્ર વાર્તાલાપના આરંભે શેની ચર્ચા કરવામાં આવી છે? એ અંગે તમારું મંતવ્ય જણાવો. ૧૫

અથવા

પ્રશ્ન : ૨: તમારા જીવનના ધ્યેયની ચર્ચા જીવનનું શાસ્ત્ર વાર્તાલાપને ધ્યાનમાં રાખીને કરો.

પ્રશ્ન : ૩ : ગમે તે બે વિષય પર ટૂંકનોંધ લખો : ૧૫

(ક) જીવનમાં પ્રાર્થનાનું મહત્ત્વ;

(ખ) વાણીવિવેક;

(ગ) આજની કેળવણીમાં રહેલી વિસંગતીઓ;

(ઘ) સાચી કેળવણી

પ્રશ્ન : ૪ : ગમે તે બે વિષય પર ટૂંકનોંધ લખો : ૧૫

(ક) તપ એટલે?

(ખ) પ્રેમની સાધના;

(ગ) શરીરની તપસ્યા;

(ઘ) જ્ઞાનની સાધના

પ્રશ્ન : ૫ : અબ્દુલ કલામની આત્મકથાનું સમગ્રલક્ષી મૂલ્યાંકન કરો. ૧૫

અથવા

પ્રશ્ન : ૫ : બન્ને વિષય પર ટૂંકનોંધ લખો :

(ક) અબ્દુલ કલામના જીવનનો સંઘર્ષ;

(ખ) અબ્દુલ કલામ સાથે સંકળાયેલા મહત્ત્વના માનવો.

——— x —— x ———